

XU HƯỚNG LỰA CHỌN ĐỀ TÀI LUẬN VĂN TỐT NGHIỆP CỦA SINH VIÊN CHUYÊN NGÀNH TIẾNG TRUNG QUỐC

*Nguyễn Quang Hưng**

Email: hungnguyenhau2015@gmail.com

Ngày tòa soạn nhận được bài báo: 10/06/2024

Ngày phản biện đánh giá: 16/12/2024

Ngày bài báo được duyệt đăng: 26/12/2024

DOI: 10.59266/houjs.2024.513

Tóm tắt: Luận văn tốt nghiệp đại học không chỉ thể hiện thành quả học tập trong suốt bốn năm học Đại học của sinh viên và khả năng tư duy học thuật cùng khả năng suy nghĩ độc lập của sinh viên, mà còn phản ánh việc đào tạo nhân tài của các trường Đại học có đạt được mục tiêu giảng dạy và đáp ứng yêu cầu thị trường hay không. Luận văn tốt nghiệp còn đóng vai trò then chốt trong việc phát triển năng lực tổng hợp và năng lực nghiên cứu của sinh viên. Thông qua việc lựa chọn đề tài và chất lượng của luận văn, trường đại học có thể đánh giá chất lượng giảng dạy, kiểm tra mức độ đạt được của mục tiêu giảng dạy và nắm bắt được nguyện vọng học tập, định hướng nghề nghiệp của sinh viên và nhu cầu hiện tại của thị trường lao động. Trong bối cảnh Trung Quốc đang là một quốc gia lớn và có ảnh hưởng không những về văn hóa, chính trị mà còn ảnh hưởng đến thị trường lao động của các nước trong khu vực và trên thế giới, trong đó có Việt Nam, các chủ đề luận văn của sinh viên chuyên ngành tiếng Trung tại Đại học Ngoại ngữ Hà Nội, Việt Nam, cũng đã xuất hiện một số xu hướng nghiên cứu mới. Bài viết này sẽ phân tích các chủ đề luận văn của sinh viên chuyên ngành tiếng Trung tại Đại học Ngoại ngữ Hà Nội và phân tích thêm về nguyên nhân và tác động của những yếu tố chính vào việc lựa chọn đề tài viết luận văn của sinh viên chuyên ngành tiếng Trung tại Đại học Ngoại ngữ Hà Nội.

Từ khóa: Xu hướng, luận văn, đề tài, tiếng Trung Quốc

I. Đặt vấn đề

Luận văn tốt nghiệp là một kết quả tổng hợp phản ánh rõ nét kết quả của bốn năm học và thể hiện tính học thuật, tính chuyên môn của chuyên ngành đó. Chương trình đào tạo của Khoa Ngôn ngữ và Văn hóa Trung Quốc, Đại học Ngoại ngữ, Đại học Quốc gia Hà Nội theo 04 định hướng; Phiên dịch, Tiếng Trung Quốc kinh tế, Tiếng Trung Quốc du lịch, Trung Quốc, những định hướng chuyên ngành trên không những giúp đào tạo ra những nhà chuyên môn có khả năng thích ứng cao,

có kiến thức tốt về tiếng Trung Quốc và sử dụng thành thạo tiếng Trung Quốc ở bậc 5 trở lên theo Khung năng lực ngoại ngữ 6 bậc dành cho Việt Nam (tối thiểu tương đương trình độ C1 theo Khung tham chiếu châu Âu hoặc cấp 5 HSK). Khung năng lực ngoại ngữ 6 bậc có những chỉ số đánh giá như: Có tính linh hoạt, đạt được những năng lực cơ bản như năng lực giao tiếp, năng lực xác định vấn đề, năng lực giải quyết vấn đề; có những kỹ năng mềm như kỹ năng giao tiếp, tìm tòi, suy xét, làm việc nhóm; hiểu biết về môi trường địa

* Đại học Ngoại ngữ, Đại học Quốc gia Hà Nội

phương, trong nước hay quốc tế, mà ở đó tiếng Trung Quốc được sử dụng như một ngoại ngữ, hay ngôn ngữ quốc tế; có kiến thức về xã hội văn hóa rộng lớn; có thể tiếp tục tự học, tham gia học tập ở bậc học cao hơn, tích lũy những phẩm chất và kỹ năng cá nhân cũng như nghề nghiệp quan trọng để trở thành chuyên gia, các nhà quản lý, lãnh đạo trong lĩnh vực chuyên môn của mình. †

Mặc dù hiện tại có nhiều nghiên cứu về luận văn thạc sĩ giáo dục quốc tế tiếng Trung, nhưng nghiên cứu về việc lựa chọn đề tài luận văn tốt nghiệp đại học chuyên ngành tiếng Trung Quốc thì rất ít. Các nghiên cứu trước thường chia đề tài luận văn theo các mảng khác nhau như: Ngữ âm, ngữ pháp, văn hóa, phương pháp giảng dạy hoặc biên phiên dịch. Tuy nhiên, những nghiên cứu trong và ngoài nước về lý do lựa chọn đề tài luận văn tốt nghiệp; xu hướng lựa chọn đề tài luận văn tốt nghiệp hoặc xu hướng lựa chọn đề tài luận văn tốt nghiệp của sinh viên chuyên ngành tiếng Trung Quốc rất ít. Trong đề tài nghiên cứu của HuangkeShun và TujiaSheng về vấn đề quản lý chất lượng luận văn chuyên ngành tiếng Trung Quốc có cho rằng: “Các trường cao đẳng và đại học có trách nhiệm đào tạo nguồn nhân lực cho địa phương và luận văn tốt nghiệp là một phần quan trọng trong quá trình đào tạo nhân tài. Tuy nhiên, trong những năm gần đây, chất lượng luận văn ở các trường đại học trong nước không mấy khả quan, vấn đề lựa chọn đề tài đặc biệt nổi bật. Hiện nay, việc lựa chọn đề tài luận văn tốt nghiệp ở các trường đại học ở địa phương nhìn chung còn nhiều vấn đề như tính ứng dụng yếu, thiếu tính địa phương. Để giải quyết những vấn đề trên, cần làm rõ các

tiêu chuẩn về đề tài luận văn tốt nghiệp ở các trường cao đẳng, đại học trên địa bàn, đồng thời làm tốt công tác quản lý chất lượng các đề tài luận văn tốt nghiệp. ‡

Hay nghiên cứu của PanmingFu, Viện Văn học, Học viện Sư phạm Hồ Châu cho rằng: “Luận văn tốt nghiệp là một phần quan trọng trong toàn bộ giai đoạn đại học của sinh viên đại học. Nó có ý nghĩa to lớn đối với cả bản thân sinh viên và cả trường Đại học. Đối với luận văn tốt nghiệp của sinh viên chuyên ngành tiếng Trung ở các trường cao đẳng, đại học trên địa bàn có những vấn đề “lớn”, “lỗi thời” và “sai lệch” trong việc lựa chọn đề tài luận văn. Bởi vậy cần áp dụng những biện pháp phù hợp để đảm bảo luận văn tốt nghiệp của sinh viên trong giai đoạn mới”. §

Trong nghiên cứu này, người viết sẽ phân tích và thống kê các chủ đề luận văn tốt nghiệp trong suốt bốn năm gần đây (từ 2018 đến 2024) của chuyên ngành ngôn ngữ và văn hóa Trung Quốc tại Đại học Ngoại ngữ, đơn vị trực thuộc Đại học Quốc gia Việt Nam. Nghiên cứu này sẽ phân tích và làm rõ nguyên nhân có sự thay đổi về các xu hướng và ưu tiên trong việc lựa chọn đề tài luận văn tốt nghiệp của sinh viên chuyên ngành ngôn ngữ và văn hóa Trung Quốc tại Đại học Ngoại ngữ, Đại học Quốc gia Việt Nam. Thông qua việc phân tích các đề tài luận văn tốt nghiệp từ năm 2018 đến 2024, để thấy được sự phát triển và thay đổi trong việc lựa chọn đề tài luận văn tốt nghiệp và những yếu tố ảnh hưởng đến việc lựa chọn đề tài nghiên cứu của sinh viên trong mấy năm gần đây.

Thông qua sự kết hợp giữa phương pháp mô tả và phân tích thống kê, chúng ta sẽ có cái nhìn tổng quan về các đề tài

† <https://daotao.ulis.vnu.edu.vn/chuong-trinh-dao-tao-ngon-ngu-trung-quoc/>

‡ 黄克顺,涂加胜.地方高校中文专业毕业论文选题质量管控刍议[J].汉字文化,2020(13):165-167..

§ [1]潘明福.地方本科院校中文专业学生毕业论文选题的问题与对策[J].文教资料,2010(03):193-195.

luận văn tốt nghiệp, từ đó đưa ra những kết luận hữu ích và đề xuất cải tiến cho quá trình nghiên cứu và đào tạo tại khoa ngôn ngữ và văn hóa Trung Quốc.

II. Cơ sở lý thuyết

Nghiên cứu về phân tích xu hướng lựa chọn đề tài luận văn tốt nghiệp của sinh viên ngành tiếng Trung Quốc có thể dựa trên một số cơ sở lý thuyết nhất định. Một trong những cơ sở lý thuyết quan trọng có thể liên quan đến tâm lý học và hành vi lựa chọn của con người, bao gồm các yếu tố như sở thích cá nhân, ảnh hưởng từ môi trường xã hội, và những yếu tố có liên quan khác. Ngoài ra, các nghiên cứu về quản lý giáo dục, tâm lý học giáo dục cũng có thể cung cấp cơ sở lý thuyết hiểu rõ hơn về quyết định lựa chọn đề tài luận văn tốt nghiệp của sinh viên.

Đồng thời, việc nghiên cứu cũng có thể xem xét các yếu tố về xu hướng lựa chọn đề tài, như sự phát triển của ngành nghề, yêu cầu thị trường lao động, và những xu hướng trong giảng dạy và học tập của ngành tiếng Trung Quốc. Điều này có thể giúp xác định các yếu tố ảnh hưởng đến quyết định của sinh viên trong việc chọn đề tài luận văn tốt nghiệp của mình.

III. Phương pháp nghiên cứu

Luận văn sử dụng phương pháp nghiên cứu mô tả và phân tích. Thông qua đó đưa ra phân tích các xu hướng và mối quan hệ giữa các yếu tố ảnh hưởng đến lựa chọn đề tài luận văn của sinh viên.

Người viết thu thập dữ liệu từ sinh viên khoa Trung, bao gồm thông tin về đề tài luận văn tốt nghiệp mà sinh viên đã lựa chọn. Dữ liệu này bao gồm tiêu đề đề tài, ngành học, sở thích nghề nghiệp, hoặc những yếu tố ảnh hưởng đến quyết định lựa chọn đề tài sau đó đưa ra những nhận định về xu hướng lựa chọn đề tài luận văn tốt nghiệp của sinh viên và những đề xuất về định hướng đào tạo, giảng dạy cho đối

tượng chuyên ngành tiếng Trung Quốc nói riêng và những chuyên ngành ngoại ngữ nói chung.

IV. Kết quả và thảo luận

Trường Đại học Ngoại ngữ Đại học Quốc gia Hà Nội là một trong những cơ sở giáo dục ngoại ngữ hàng đầu tại Việt Nam và đã có một danh tiếng nổi bật trong lĩnh vực giáo dục ngoại ngữ. Ngành Tiếng Trung Quốc được xem là một trong những ngành chuyên ngành quan trọng của trường, luôn tập trung vào việc đào tạo nhân tài giỏi chuyên môn cao trong lĩnh vực giảng dạy tiếng Trung Quốc.

Trong những năm gần đây, cùng với sự gia tăng ngày càng sâu rộng của giao lưu văn hóa và kinh tế giữa Trung Quốc và Việt Nam, các sinh viên chuyên ngành Tiếng Trung Quốc tốt nghiệp từ trường Đại học Ngoại ngữ Đại học Quốc gia Hà Nội đã ngày càng đóng vai trò quan trọng trong nhiều lĩnh vực ở Việt Nam, trở thành cầu nối giao lưu quan trọng giữa hai nước.

Trong những năm gần đây, đề tài luận văn tốt nghiệp đại học chuyên ngành Tiếng Trung Quốc của trường Đại học Ngoại ngữ Đại học Quốc gia Hà Nội đã bắt đầu thể hiện một loạt các đặc điểm nghiên cứu đa dạng và độc đáo. Trước đây, các luận văn này chủ yếu tập trung vào các lĩnh vực lỗi truyền thống của ngôn ngữ học, chẳng hạn như nghiên cứu sâu hơn về ngữ pháp, âm vị và từ vựng, cũng như khám phá tinh hoa văn hóa Trung Hoa. Cách tiếp cận nghiên cứu này thể hiện sự quan tâm cốt lõi của các sinh viên chuyên ngành Tiếng Trung Quốc đối với cấu trúc nội bộ của tiếng Trung và sự phong phú của văn hóa Trung Hoa.

Tuy nhiên, theo chính sách mới về định hướng nghiên cứu đề tài luận văn tốt nghiệp đối với sinh viên của trường, sinh viên có thể tự do lựa chọn đề tài luận văn mà mình có hứng thú. Sự thay đổi này không chỉ cung cấp cho họ cơ hội nghiên cứu liên ngành, mà còn có nhiều gợi mở sâu hơn về

ứng dụng và giá trị của tiếng Trung trong các lĩnh vực khác nhau. Giờ đây sinh viên chuyên ngành tiếng Trung Quốc đã không bị hạn chế trong lĩnh vực ngôn ngữ học hoặc nghiên cứu văn hóa thuần túy, sinh viên đã dần chuyển hướng sang các lĩnh vực nghiên cứu rộng hơn như kỹ năng hướng dẫn du lịch bằng tiếng Trung, giá trị của tiếng Trung trong giao lưu kinh tế quốc tế và góc nhìn độc đáo khi kết hợp tiếng Trung với tâm lý học. Ví dụ như năm 2022 số lượng đề tài nghiên cứu khoa học là: 78 đề tài chủ yếu xoay quanh các lĩnh vực nghiên cứu truyền thống như kỹ năng biên phiên dịch, giáo học pháp, Hán tự, Ngữ âm... Từ năm 2023 đến nay, chính sách mới về định hướng nghiên cứu đề tài luận văn tốt nghiệp đối với sinh viên của trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Quốc gia Hà Nội đã thay đổi, sinh viên có thể tự do lựa chọn đề tài luận văn mà mình có hứng thú ngoài những đề tài nghiên cứu truyền thống như kỹ năng biên phiên dịch, giáo học pháp, Hán tự, Ngữ âm... thì từ năm 2023 bắt đầu xuất hiện một số đề tài luận văn tốt nghiệp mang tính liên ngành, có thể phân thành 03 loại: Văn hóa truyền thống, Kinh tế, Tâm lý học, Du lịch; Xã hội học như: *“Ảnh hưởng của học thuyết âm dương ngũ hành đến văn hóa ẩm thực Việt Nam”*; *“Bước đầu nghiên cứu về đặc trưng trong tín ngưỡng thờ cúng tổ tiên của người dân tộc thiểu số tại tỉnh An Giang”*; *“Nghiên cứu sơ bộ tình hình phục hồi và phát triển kinh tế du lịch tại huyện Trùng Khánh tỉnh Cao Bằng Việt Nam (từ năm 2019 đến nay)]”*; *“Nghiên cứu về hiện trạng quản lý hoạt động giáo dục phòng ngừa nạn tảo hôn cho học sinh cấp 3 dân tộc thiểu số ở huyện Ngọc Lặc, tỉnh Thanh Hoá”*; *“Nghiên cứu khác biệt văn hóa giao tiếp của gen Z và gen Y với cấp trên nơi công sở (Khảo sát gen Z, gen Y khu vực Hà Nội, Việt Nam)”*; *“Áp lực đồng trang lứa và sức khỏe tâm thần của sinh viên trường đại học Ngoại ngữ - ĐHQGHN”*; *“Nghiên cứu về Chiến lược Marketing của công ty TH True Milk”*... Những luận

văn trên đều được thể hiện bằng ngôn ngữ các em được học chính qui đúng chuyên ngành – tiếng Trung Quốc, nhưng cũng có trường hợp ngoại lệ, các em sinh viên chuyên ngành tiếng Trung Quốc nhưng lại lựa chọn ngôn ngữ tiếng Anh để hoàn thành luận văn tốt nghiệp của mình, ví dụ như đề tài: *“Exploring The Effects Of Listening To Music On The Concentration Of Students At University of Languages and International Studies, Vietnam National University, Hanoi”* (Tìm hiểu về tác động của nghe nhạc lên sự tập trung của sinh viên trường Đại Học Ngoại Ngữ-Đại Học Quốc Gia Hà Nội); *“Virtual classroom technology in teaching English to children in provinces”* – (Ứng dụng công nghệ lớp học ảo vào việc giảng dạy tiếng Anh ở một số tỉnh).

Xu hướng này không chỉ tiết lộ niềm đam mê và quan tâm ngày càng tăng của sinh viên Việt Nam không chỉ đối với tiếng Trung và các lĩnh vực có liên quan đến tiếng Trung mà cả những lĩnh vực vượt qua chuyên ngành mình được đào tạo chính qui tập trung tại nhà trường, điều này thể hiện rõ sự quan tâm và hiểu biết của sinh viên Việt Nam ngày một rộng lớn và nhu cầu, năng lực đào tạo và tự đào tạo ngày một phát triển. Việc lựa chọn đề tài không giới hạn bởi chuyên ngành học và không giới hạn cả về ngôn ngữ góp phần rất lớn cho sinh viên được thể hiện bản thân mình thông qua giá trị thực tiễn và tính học thuật ngày càng gia tăng của luận văn tốt nghiệp. Qua đó nhà trường cũng nắm bắt được xu hướng và nhu cầu của người học cũng như nhu cầu thực tế xã hội để có những chính sách, kế hoạch xây dựng chương trình phong phú, phù hợp hơn với thời đại hiện nay.

Một vài nguyên nhân tác động đến sự lựa chọn đề tài của sinh viên chuyên ngành tiếng Trung Quốc có thể kể đến dưới đây như:

Toàn cầu hóa và giao lưu đa văn hóa. Trong mạng lưới liên kết toàn cầu ngày càng chặt chẽ hiện nay, sự giao lưu văn hóa,

kinh tế và xã hội giữa các quốc gia ngày càng được tăng cường và sâu rộng hơn. Việt Nam và Trung Quốc là hai nước đã có mối quan hệ thân thiết, nền văn hóa của hai nước có nhiều điểm chung, trong quá trình toàn cầu hoá, sự giao lưu này không chỉ nằm ở những lĩnh vực như ngôn ngữ, giáo dục hay văn hóa, lịch sử nữa mà đã mở rộng sang các lĩnh vực rộng hơn như kinh tế, khoa học kỹ thuật. Giao lưu giữa Việt Nam và Trung Quốc ngày càng được tăng cường, đặc biệt trong lĩnh vực du lịch, kinh tế và đầu tư, việc hợp tác giữa hai bên càng ngày càng chặt chẽ. Sự tương tác kinh tế này thúc đẩy sự hòa quyện văn hóa và giáo dục giữa hai nước, mang đến cho sinh viên Việt Nam một hệ thống nền tảng nghiên cứu học thuật rộng hơn và có tham chiếu sâu sắc hơn. Sinh viên có hứng thú đối với việc giao lưu và hợp tác giữa Trung Quốc và Việt Nam trong lĩnh vực kinh tế, du lịch và các lĩnh vực khác nữa. Khi chọn đề tài nghiên cứu sinh viên dễ dàng liên hệ giữa những lĩnh vực quan tâm hoặc định hướng nghiên cứu với thực tế, điều này phản ánh rõ nét trong định hướng nghiên cứu và nội dung nghiên cứu của sinh viên.

Điều chỉnh chiến lược và chính sách giảng dạy. Theo sự thay đổi thời đại và phát triển nhu cầu xã hội, các mô hình giảng dạy đơn giản và truyền thống dần bộc lộ nhược điểm của mình. Trong quá trình giảng dạy và nghiên cứu, các trường học có thể đã nhận ra sự khó khăn của việc chỉ dựa vào khung nghiên cứu ngôn ngữ truyền thống để đáp ứng được bối cảnh học thuật và xã hội phức tạp và thay đổi nhanh chóng như hiện nay. Vì vậy, các trường học đã tích cực điều chỉnh chiến lược giáo dục và chính sách nghiên cứu của mình, một số trường không còn hạn chế về đề tài và phương pháp nghiên cứu của sinh viên. Bằng cách mở rộng phạm vi đề tài nghiên cứu, một số trường học không chỉ mang đến cho sinh viên không gian nghiên cứu rộng hơn, mà còn khuyến khích sinh viên thoát ra

khỏi khung nghiên cứu truyền thống, xuất phát từ các góc độ đa dạng và liên ngành để khám phá rộng hơn không chỉ về tiếng Trung, văn hóa Trung Quốc mà còn về những mảng nghiên cứu khác. Chiến lược điều chỉnh này không chỉ giúp phát triển khả năng tư duy và năng lực nghiên cứu của sinh viên, mà còn giúp sinh viên hiểu và áp dụng tiếng Trung một cách toàn diện hơn, đồng thời thúc đẩy sự sáng tạo và phát triển, định hướng nghề nghiệp trong lĩnh vực nghiên cứu tiếng Trung.

Sự thay đổi về nhận thức, sở thích của sinh viên. Thời đại thông tin không chỉ mang lại sự thay đổi về tốc độ và phạm vi truyền thông, mà quan trọng hơn là nó đã làm thay đổi và ảnh hưởng đến nhận thức, sở thích và giá trị của sinh viên. Trong bối cảnh như vậy, sinh viên Việt Nam có cơ hội tiếp xúc với nhiều nền văn hóa và kiến thức từ khắp nơi trên thế giới, mở rộng tầm nhìn và ranh giới tư duy của sinh viên. Sự phổ biến của công nghệ số và internet đã cung cấp cho sinh viên nguồn tài nguyên học tập phong phú. Các trang web học thuật, khóa học trực tuyến, hội thảo quốc tế trực tuyến, diễn đàn chuyên ngành và các nền tảng truyền thông xã hội cho phép học sinh nhanh chóng tiếp cận các nghiên cứu học thuật mới nhất, các em sẽ có nhiều hơn sự giao lưu và tiếp cận nhanh chóng hơn với các hiện tượng xã hội. Dưới bối cảnh như vậy, giáo trình và những kiến thức được học trong trường sẽ chưa đủ để đáp ứng hết những mong muốn, nguyện vọng tìm hiểu thông tin, kiến thức của sinh viên. Tiếng Trung không chỉ giới hạn là một ngôn ngữ nữa mà còn liên quan chặt chẽ đến kinh tế, chính trị, công nghệ và văn hóa. Khi tiếp xúc với những nội dung này, học sinh Việt Nam tự nhiên có sự quan tâm sâu sắc đến ứng dụng thực tế và giá trị của tiếng Trung trong những lĩnh vực này.

Giá trị nghiên cứu ngôn ngữ truyền thống luôn có những chỗ đứng và khẳng

định những đóng góp rất lớn cho công việc nghiên cứu, giảng dạy và học tập ngôn ngữ, nhưng đối với đối tượng sinh viên là những người trẻ, thích khám phá kiến thức mới, không muốn bị hạn chế, đơn điệu và đóng khung trong những qui định bắt buộc. Họ mong muốn nghiên cứu và áp dụng tiếng Trung từ những góc nhìn rộng hơn. Ngoài ra, giới trẻ hiện nay rất nhanh nhạy với sự thay đổi và thích ứng rất nhanh với công nghệ và khoa học kỹ thuật mới. Họ sẵn lòng thử áp dụng công nghệ tiên tiến như trí tuệ nhân tạo – AI hoặc những phương tiện thông tin khác nhau vào việc học tập và nghiên cứu, điều này cũng thúc đẩy sinh viên vượt ra khỏi khung việc nghiên cứu ngôn ngữ truyền thống, khám phá những phương pháp và lĩnh vực nghiên cứu sáng tạo, đúng sở trường, đúng sở thích và thiết thực hơn.

Việc mở rộng lựa chọn đề tài luận văn tốt nghiệp của sinh viên là kết quả của sự tác động đa chiều từ nhiều yếu tố.

Yếu tố đầu tiên là yếu tố bối cảnh thời đại. Trong bối cảnh thời đại thông tin, các em sinh viên ở Việt Nam có thái độ học tập mở và đa dạng hơn, họ mong muốn khám phá sâu hơn về tiếng Trung được áp dụng trong nhiều lĩnh vực khác nhau, từ đó tạo ra giá trị lớn hơn cho bản thân và xã hội. Hiện nay, ngôn ngữ không chỉ là công cụ giao tiếp, mà còn là cầu nối giữa văn hóa, các hoạt động kinh tế và thương mại. Đối với những sinh viên chuyên ngành tiếng Trung, cơ hội và thách thức mà họ phải đối mặt đang tăng lên nhanh chóng. Điều này không thể tách rời khỏi nhu cầu ngày càng tăng về năng lực đa ngôn ngữ và các năng lực khác như kinh tế, chính trị, tâm lý học... của thị trường lao động.

Yếu tố tiếp theo chính là yếu tố hợp tác chính trị. Sự liên kết chặt chẽ giữa Việt Nam và Trung Quốc đã tạo ra nhiều cơ hội

hợp tác rộng rãi giữa hai quốc gia trong nhiều lĩnh vực, không chỉ giới hạn trong lĩnh vực kinh tế, thương mại, đầu tư, công nghệ và giao lưu văn hóa, vì vậy không chỉ đòi hỏi có nhiều nhân lực thành thạo tiếng Trung mà còn có thêm nhiều những kiến thức và kỹ năng khác để đáp ứng nhu cầu thị trường lao động.

Ngoài ra, ngành du lịch của Việt Nam đang trải qua một giai đoạn tăng trưởng nhanh chóng, đặc biệt là trong quan hệ du lịch giữa Việt Nam và Trung Quốc. Theo thống kê, du khách Trung Quốc đóng vai trò quan trọng trong thị trường du lịch của Việt Nam. Với Việt Nam, giai đoạn 2015-2019, Trung Quốc cũng luôn là thị trường gửi khách lớn nhất đạt mức tăng bình quân 34,4% mỗi năm. Năm 2019, khách Trung Quốc đến Việt Nam đạt 5,8 triệu lượt, chiếm một phần ba tổng lượng khách quốc tế¹. Để phục vụ thị trường này tốt hơn, ngành du lịch cần có dần nhân viên thành thạo tiếng Trung, hiểu văn hóa Trung Quốc và có kiến thức chuyên môn về du lịch và những kiến thức có liên quan như hướng dẫn viên du lịch, quản lý khách sạn, nhân viên điều hành, khai thác tour, nhân viên phát triển thị trường v.v.

Hơn nữa, với vị thế kinh tế ngày càng tăng của Trung Quốc trên thế giới, tiếng Trung đã trở thành một ngôn ngữ quan trọng trong nhiều hoạt động kinh doanh quốc tế. Từ nhập khẩu và xuất khẩu hàng hóa đến hợp tác đầu tư, từ chuyển giao công nghệ đến giao lưu văn hóa, tầm quan trọng của tiếng Trung trong lĩnh vực kinh doanh quốc tế không thể chối cãi. Do đó, những sinh viên tiếng Trung có ý định phát triển trong lĩnh vực kinh doanh sẽ thiên về nghiên cứu các chủ đề liên quan đến kinh tế, tài chính và quản lý.

Những yếu tố này kết hợp với nhau để tạo ra một định hướng rõ ràng cho sinh

¹ <https://nhandan.vn/khai-thac-hieu-qua-thi-truong-khach-du-lich-trung-quoc-post735384.html>

viên chuyên ngành tiếng Trung. Họ nhận ra rằng nghiên cứu ngôn ngữ một mình có thể không đáp ứng được nhu cầu của thị trường lao động, mà phương pháp nghiên cứu và kinh nghiệm thực tiễn liên ngành sẽ tăng đáng kể sức cạnh tranh của họ trên thị trường lao động. Đây cũng là lý do tại sao ngày càng có nhiều sinh viên bắt đầu tham gia vào nghiên cứu trong lĩnh vực kinh doanh, du lịch và kinh tế.

Trong lĩnh vực học thuật hiện nay, nghiên cứu liên ngành không còn là một thử nghiệm mà là một xu hướng phát triển tất yếu. Xu hướng này không chỉ cho thấy sự thay đổi về đề tài nghiên cứu mà còn phản ánh nhu cầu thực tiễn của xã hội và người nghiên cứu. Nghiên cứu liên ngành là quá trình kết hợp và tích hợp kiến thức và phương pháp từ nhiều lĩnh vực khác nhau để giải quyết một vấn đề hoặc chủ đề cụ thể. Khác với nghiên cứu học thuật truyền thống, nghiên cứu liên ngành chú trọng hơn vào sự tương tác và hợp tác giữa các lĩnh vực khác nhau. Với sự phát triển toàn cầu hóa và công nghệ, các vấn đề mà chúng ta đối mặt ngày càng phức tạp hơn. Phương pháp của một lĩnh vực duy nhất thường khó tiếp tục và không thể cung cấp câu trả lời toàn diện. Điều này khiến các học giả bắt đầu chuyển hướng sang phương pháp liên ngành, hy vọng tìm ra cốt lõi của vấn đề thông qua nhiều góc nhìn. Thái độ của giới học thuật đối với nghiên cứu liên ngành đã trải qua sự biến đổi từ ban đầu là bảo thủ, đây nghi ngờ cho đến bây giờ là ủng hộ tích cực, việc này phản ánh sự thay đổi trong nhu cầu nghiên cứu học thuật hiện đại.

Trong giai đoạn hiện nay, sinh viên cũng đã bắt đầu đưa ra lựa chọn của riêng mình. Xu hướng nghiên cứu liên ngành khiến cho họ sẵn lòng vượt ra khỏi “vùng thoải mái” học thuật của riêng mình, khám phá sự kết hợp với các lĩnh vực khác. Họ cho rằng điều này không chỉ đem lại sự đổi mới cho nghiên cứu của mình mà còn giúp

ích cho việc định hướng công việc trong tương lai. Mặc dù nghiên cứu liên ngành mang lại nhiều cơ hội cho giới học thuật, nhưng cũng đi kèm với những thách thức, nhưng điều này cũng mang lại cơ hội rèn luyện và học hỏi cho sinh viên, giúp họ thích nghi tốt hơn với môi trường làm việc liên ngành trong tương lai. Nhận thức về giá trị của nghiên cứu liên ngành đã trở thành điều phổ biến, không chỉ mang lại các góc nhìn mới cho nghiên cứu học thuật mà còn mở ra một thế giới rộng lớn hơn cho học thuật và sự nghiệp của sinh viên.

Từ xu hướng chọn đề tài của các sinh viên chuyên ngành tiếng Trung Quốc tại Trường Đại học Ngoại ngữ, Đại học Quốc gia Hà Nội, ta có thể nhìn thấy sinh viên đã có nhiều sự thay đổi về xu hướng lựa chọn đề tài để thích ứng với nhu cầu xã hội, nhu cầu công việc, nhu cầu, sở thích và sự quan tâm cá nhân về nhiều lĩnh vực khác nhau. Điều này không chỉ giúp cải thiện khả năng sử dụng tiếng Trung của sinh viên trong bối cảnh xã hội thực, mà còn giúp họ hiểu rõ và đa diện hơn bối cảnh kinh tế, xã hội, giúp phát triển khả năng tư duy liên ngành không chỉ từ góc độ ngôn ngữ học mà còn đặt nó vào bối cảnh xã hội, kinh tế và văn hóa rộng lớn hơn từ đó đạt có cái nhìn tổng quát và sâu sắc hơn về các lĩnh vực khác nhau.

V. Kết luận

Trong bối cảnh toàn cầu hóa hiện nay, ngôn ngữ không chỉ là công cụ giao tiếp mà còn trở thành cầu nối giữa văn hóa, kinh tế và xã hội. Đối với sinh viên học ngoại ngữ, nhận thức về tính ứng dụng và giá trị thực tiễn của ngôn ngữ đang có những thay đổi sâu sắc. Khi sinh viên chọn đề tài nghiên cứu, các em sẽ đối mặt với nhiều sự lựa chọn và nhiều định hướng, bởi vậy các em sẽ lựa chọn ưu tiên và ít ưu tiên hơn như: Tính ứng dụng và giá trị thực tiễn của đề tài; nhu cầu thị trường việc làm; kiến thức đã học được ở nhà trường và sở thích cá nhân.

Với sự quan trọng ngày càng tăng của các quốc gia sử dụng tiếng Trung, tính ứng dụng của tiếng Trung cũng ngày càng cao không chỉ trong giao dịch kinh tế, mà tiếng Trung còn được áp dụng rộng rãi trong nhiều lĩnh vực như văn hóa, công nghệ và giáo dục. Do đó, sinh viên có nhận thức và hiểu biết sâu sắc hơn về tính ứng dụng của tiếng Trung, họ không chỉ hài lòng với việc học ngôn ngữ theo kiểu truyền thống mà còn chú trọng vào giá trị ứng dụng của ngôn ngữ trong thực tế.

Nhìn chung, sinh viên hiện nay không còn hài lòng với kiểu mô hình học ngôn ngữ truyền thống nữa, mà mong muốn kiến thức mình học được áp dụng được ngay vào cuộc sống và công việc thực tế.

Thông qua việc lựa chọn đề tài luận văn tốt nghiệp, nhà trường, các thầy cô

giáo sẽ có cái nhìn bao quát hơn về xu hướng việc làm đầu ra, sở thích cá nhân sinh viên và xu hướng đào tạo trong tương lai, điều này giúp ích rất lớn cho việc đào tạo, hướng dẫn và định hướng cho người học tiếng Trung nói riêng và sinh viên trên các trường Đại học nói chung.

Tài liệu tham khảo:

- [1]. 黄克顺,涂加胜.地方高校中文专业毕业论文选题质量管控刍议[J].汉字文化,2020 (13)
- [2]. 李如.论电大中文专业本科毕业论文选题指导[J].教育文汇,2017 (03)
- [3]. 李荣新.对中文专业本科毕业论文选题原则的思考[J].镇江高专学报,2012
- [4]. 潘明福.地方本科院校中文专业学生毕业论文选题的问题与对策[J].文教资料,2010
- [5]. 吕福田.中文专业毕业论文选题立论 摭谈[J].函授教育,1997 (02)

TRENDS IN MATERIAL SELECTION FOR CHINESE MAJORS' GRADUATION THESIS

Nguyen Quang Hung^{**}

Abstract: *The undergraduate thesis not only represents the culmination of four years of university study and the student's academic thinking and independent thought capabilities, but also reflects whether universities have achieved their teaching goals and met market demands in their talent training. The undergraduate thesis plays a crucial role in developing students' comprehensive abilities and research capacities. Through the selection of topics and the quality of the thesis, the university can assess the quality of its teaching, evaluate the achievement of its teaching objectives, and grasp the students' learning aspirations, career orientation, and the current needs of the labor market. In the context of China being a major and influential country not only in terms of culture and politics but also impacting the labor markets of countries in the region and around the world, including Vietnam, new research trends have emerged in the thesis topics of Chinese major students at the University of Languages and International Studies, Vietnam National University, Hanoi. This article will analyze the thesis topics of Chinese major students at the University of Languages and International Studies, and further analyze the reasons and impacts of the main factors influencing the selection of thesis topics by Chinese major students at the University of Languages and International Studies.*

Keywords: *Trends, thesis, topic, Chinese language.*

^{**} University of Languages and International Studies , Vietnam National University